

Onmondig

De vrouw – en zeker de vrouw op het platteland – is zo goed als onmondig als het seks betreft: zij heeft daarin gewoonweg geen keuze te maken. Ook al weet de vrouw bijvoorbeeld dat haar echtgenoot een scheve schaats rijdt met andere dames en daarbij mogelijk met HIV besmet raakt, dan nog kan zij zichzelf niet tegen hem beschermen door seksueel contact te weigeren of hem te vragen een condoom te gebruiken.

Cultuur

Culturele normen en waarden zijn van grote invloed op de verspreiding van HIV/Aids. Voorbeelden zijn het uithuwelijken van heel jonge meisjes aan oudere mannen, het zwagerhuwelijk waarbij iemand verplicht is met de vrouw van een overleden broer te trouwen, en het stilzwijgend accepteren van buitenechtelijke relaties.

De buurt te schande

Op 1 december 1998 maakte de Zuid-Afrikaanse Gugu Dlamini op radio en tv bekend dat ze besmet was met het Aidsvirus. Op 17 december stierf ze aan hoofdverwondingen. Een dag eerder was ze door een groep mannen aangevallen. Dlamini werd gestenigd, geschopt en met knuppels geslagen. De mannen beschuldigden de vrouw ervan dat ze buurt te schande had gemaakt.

Tweederde verkrachte vrouwen Rwanda heeft HIV

Tweederde van de vrouwen die tijdens de volkenmoord in Rwanda in 1994 zijn verkracht, is besmet met HIV. Rwanda telt ongeveer 400.000 mensen die besmet zijn met HIV, ongeveer 10 procent van alle volwassenen.

Duidelijke relatie

De laatste jaren is de relatie tussen armoede en de verspreiding van HIV/Aids steeds duidelijker geworden. Armoede vergroot de kans dat mensen geïnfecteerd raken. De ziekte drijft mensen met Aids vanwege de hoge medische kosten en het wegvallen van inkomsten tot de bedelstaf. Daarnaast hebben arme mensen minder toegang tot informatie en gezondheidszorg. Mensen zijn door ondervoeding minder weerbaar tegen infectieziekten als bijvoorbeeld tuberculose. Ten slotte is armoede er verantwoordelijk voor dat vrouwen soms seksuele diensten moeten verlenen om te overleven.

Zuid-Afrikaanse minister: Aids geen reden tot zorg

De Aids-epidemie in Zuid-Afrika is geen reden tot zorg, vindt een Zuid-Afrikaanse minister. Dat Aids de maatschappij dreigt te ontwrichten, is volgens de minister verzonnen door voorstanders van de apartheid die de regering proberen te ondermijnen. Zo'n 11 procent van de bevolking is HIV-besmet. In het leger ligt dat percentage op meer dan 20 procent. "Niets om van te schrikken," meent de minister. De Zuid-Afrikaanse regering ligt zwaar onder vuur vanwege de lakse aanpak van de Aids-epidemie.

Verwijderd van hun familie

Een belangrijke reden voor de grootte en verspreiding van de Aids-epidemie is de hoge arbeidsmobiliteit en migratie in het zuidelijk deel van Afrika. Arme, voornamelijk mannelijke, zwarte arbeiders trekken naar de gebieden waar werk werd aangeboden, waardoor ze vaak voor korte tot langere periodes verwijderd zijn van hun familie. Omdat mannen langere tijd gescheiden zijn van hun vrouw en familie, gaan ze relaties aan met andere vrouwen. Wanneer zo'n man besmet is en in vakanties weer naar zijn familie gaat, kan hij het HIV-virus overdragen, zonder dat hij er zich vaak van bewust is.